

# Kalça Kırığı Olan Geriatrik Hastada Anestezi ve Analjezi Yönetimi; Fasya İliaka Bloğu

## 55. BÖLÜM

Okan ANDIÇ<sup>1</sup>

### ÖZET

Kalça kırığı vakaları preoperatif ve postoperatif dönemde oldukça ağrılı seyretmektedir. Kalça kırığı operasyonu geçirecek hastaların ileri yaşta olması kardiyak ve pulmoner birçok patolojiyi beraberinde getirmektedir. Bu ek hastalıklar analjezik amaçlı opioid kullanımını sınırlamaktadır. Periferik sinir blok (PBS)'ları postoperatif analjezi amacıyla güvenle kullanılabilir.

Ortopedi kliniği tarafından opere edilecek 87 yaşında ileri derece kalp yetmezliği olan ve pulmoner rezervi düşük olan bir hastada preoperatif ve postoperatif analjezi amaçlı fasya iliaka kompartman bloğu (FİKB) başarılı bir şekilde uygulanmıştır.

Hastaya uygulanan FİKB sonrasında spinal anestezi uygulaması için pozisyon vermede hastanın ağrısı olmamış uygulamanın rahat yapılmasını sağlamıştır. Operasyon sonrası analjezik ihtiyacını azaltmıştır. FİKB preoperatif ve postoperatif analjezi için güvenle kullanılabilir.

### OLGU

#### Preoperatif Dönem

Sol femur boyun kırığı nedeniyle acil servise başvuran 87 yaşında erkek hasta ortopedi servisine yatırılmış. Hasta yatağında değerlendirildi. Taşipneik, taşikardik uykuya meyilli idi. Hastada konjestif kalp yetmezliği ve ileri derece kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOA) mevcuttu. Hasta yakınlarından demans hastası olduğu ancak takipleirinin düzenli yapılmadığı öğrenildi. Hastadan kardiyoloji ve göğüs hastalıkları konsültasyonu istendi. Kardiyoloji tarafından ekokardiyografi (EKO) yapıldı, ejeksiyon fraksiyonu (EF) %25-30

<sup>1</sup> Uzm. Dr., SBÜ Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, okan\_andic@hotmail.com

Analjezik amaçlı opioid kullanımı bulantı, kusma ve kaşıntı gibi çeşitli yan etkilere ve solunum depresyonu gibi ciddi komplikasyonlara sahiptir. Epidural analjezi sonrası hastalarda hipotansiyon, idrar retansiyonu ve pruritus görülebilir. Yapılan çalışmalar PSB' larının ağrı kontrolü için etkin olduklarını göstermiştir (5). USG eşliğinde PSB uygulamaları ilaç dozlarının azaltılmasını sağlarken, komplikasyonlar açısından riskleri oldukça azaltmıştır (6).

Gopal ve ark. (7) femur kırıklarında postoperatif analjezi süresini inceledikleri çalışmalarında bupivakain ile bupivakain-deksmedetomidin karışımı karşılaştırılmıştır. Bupivakain uygulanan grupta analjezi süresi  $461.5 \pm 36.6$  dk, bupivakain – deksmedetomidin karışımı uygulanan grupta ise  $838.3 \pm 82.7$  dk olarak bulunmuş. Biz de analjezi süresini yaklaşık olarak 480 dk olarak bulduk.

Biz de vakamızda blok uygulamasına bağlı herhangi bir komplikasyonla karşılaşmadık. Postoperatif analjezinin etkin oluşuyla opioid kullanımımız azaldı.

## SONUÇ

Geriatrik hasta grubunda opioidlere alternatif olarak PSB'lerinin uygulanması yan etki açısından daha düşük risk oluşturmaktadır. Kaçla kırığı operasyonlarında hastanın taşınması ve pozisyon verilmesi oldukça ağrılıdır. İşlemler öncesi FİKB yapılması preoperatif ve postoperatif dönemdeki analjezi süresini uzatarak opioid kullanımını önemli ölçüde azaltabilir.

## KAYNAKLAR

1. Cai L, Song Y, Wang Z, et al. The efficacy of fascia iliaca compartment block for pain control after hip arthroplasty: a meta-analysis. *International Journal of Surgery*. 2019 Jun; 66:89-98. doi: 10.1016/j.ijso.2018.12.012. Epub 2019 Jan 24.
2. Krych AJ, Baran S, Kuzma SA, et al. Utility of multimodal analgesia with fascia iliaca blockade for acute pain management following hip arthroscopy. *Knee Surgery Sports Traumatology Arthroscopy*. 2014 Apr;22(4):843-7. doi: 10.1007/s00167-013-2665-y. Epub 2013 Sep 24.
3. Chau DL, Walker V, Pai L, et al. Opiates and elderly: use and side effects. *Clinical Interventions in Aging*. 2008; 3:273-8. doi: 10.2147/cia. s1847.
4. Bang S, Chung J, Jeong J, et al. Efficacy of ultrasound guided fascia iliaca compartment block after hip hemiarthroplasty: A prospective, randomized trial. *Medicine (Baltimore)* 2016; 95: e5018. doi: 10.1097/MD.0000000000005018.
5. Wang X, Sun Y, Wang L, et al. Femoral nerve block versus fascia iliaca block for pain control in total knee and hip arthroplasty A meta-analysis from randomized controlled trials. *Medicine Baltimore* (2017) 96:27(e7382). doi: 10.1097/MD.0000000000007382
6. Gürkan Y. Temel anestezi (2). Ankara: Güneş Kitabevi; 2012. s. 807-22.
7. Gopal ND, Krishnamurthy D. A Clinical Comparative Study of Fascia Iliaca Compartment Block with Bupivacaine and Bupivacaine with Dexmedetomidine for Positioning and Duration of Postoperative Analgesia in Fracture Femur under Spinal Anesthesia. *Anesth Essays Res*. 2018 Apr-Jun; 12(2): 528–534. doi: 10.4103/aer.AER\_56\_18